

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/97/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5106229702
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5106229702.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v právnom spore žalobcov: 1/ E. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, 2a/ S. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, 2b/ U. T., rod. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. X, W., 3/ Ing. X. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, 4/ N. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, žalobcovia zastúpení splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec, s. r. o., so sídlom Vojtecha Tvrdého 17, Žilina, IČO: 36 436 640, proti žalovaným: 1/ E. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, 2/ U. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX, žalovaní zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Bohuslav MAJCHRÁK, advokát, spol. s r. o., so sídlom Nová Bystrica 850, IČO: 36 416 525, o zaplataenie 5.235,13 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 18C/13/2008-1052 zo dňa 12. októbra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v poradí prvom výroku čo do zaplataenia istiny 1.995,61 eur ponecháva nedotknutý.

Vo zvyšnej časti rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalobcovia 1/ až 4/ majú voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 18C/13/2008-1052 zo dňa 12. 10. 2017 uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť (pôvodným) žalobcom 1/ až 4/ sumu vo výške 5.235,13 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 377,32 eur od 15. 11. 2007 do 07. 05. 2009 a vo výške 9 % ročne zo sumy 5.235,13 eur od 15. 05. 2009 do zaplataenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Žalobcom priznal náhradu trov konania voči žalovaným 1/, 2/ v celom rozsahu, rovnako štátu Slovenskej republike priznal náhradu trov vzniknutých vykonaným dokazovaním, a to voči žalovaným 1/, 2/ v celom rozsahu.

V odôvodnení konštatoval, že žalobcovia sa žalobou doručenou súdu dňa 22. 12. 2006 domáhali voči žalovaným zaplataenia sumy 377,32 eur (11.367,- Sk) a následne zmenou pripustenou uzneseniami zo dňa 03. 04. 2008 a 14. 05. 2009 sumy 6.739,37 eur spolu s úrokom z omeškania a náhrady trov konania titulom náhrady škody spôsobenej žalovanými na ich oplotení. Rozhodnutím zo dňa 24. 06. 2016, právoplatným dňa 23. 07. 2016, súd konanie na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcami v časti o zaplataenie sumy 154,86 eur s úrokmi z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 154,86 eur od 01. 05. 2009 do zaplataenia zastavil.

Medzitýmnym rozsudkom zo dňa 12. 05. 2011, ktorý v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/273/2011 zo dňa 22. 02. 2012 nadobudol právoplatnosť dňa 28. 02. 2012, súd rozhodol,

že základ nároku žalobcov na náhradu škody voči žalovaným 1/, 2/ ako zodpovedným spoločne a nerozdielne za poškodenie plotu žalobcov, je dany.

Uznesením zo dňa 23. 12. 2014 súd na základe čiastočného späťvzatia žaloby zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 1.349,38 eur s úrokmi z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 01. 05. 2009. Podaním zo dňa 28. 04. 2016, následne opraveným z dôvodu chýb v písaní, žalobcovia uviedli, že žiadajú zaviazat žalovaných na zaplatenie sumy 5.235,13 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 377,32 eur od 11. 05. 2006 do 07. 05. 2009 a vo výške 9,25 % ročne zo sumy 5.235,13 eur od 01. 05. 2009 do zaplatenia.

Súd prvej inštancie následne o výške škody rozhodol rozsudkom zo dňa 24. 06. 2016, ktorým konanie v časti o zaplatenie sumy 154,86 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 154,86 eur od 01. 05. 2009 do zaplatenia zastavil, žalovaným 1/ 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/ až 4/ sumu 3.351,11 eur s úrokmi z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 377,32 eur od 15. 11. 2007 do 07. 05. 2009 a vo výške 9 % ročne zo sumy 3.351,11 eur od 15. 05. 2009 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobný návrh vo zvyšnej časti zamietol. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8Co/338/2016-888 zo dňa 27. 02. 2017 uvedený rozsudok okresného súdu, okrem výroku I. o čiastočnom zastavení konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Súd mal vykonaným dokazovaním za nepochybne preukázané, že plot žalobcov bol poškodený konaním žalovaných, na základe čoho bolo o základe nároku právoplatne rozhodnuté medzitimným rozsudkom. K poškodeniu plotu došlo v roku 2005, keď žalovaní začali hýbiť základovú ryhu na výstavbu svojho plotu súbežne s plotom žalobcov. Tým, že k oprave plotu nedošlo pre konanie žalovaných, ktorí odmietali strpieť vstup žalobcov na ich pozemok za účelom opravy plotu, stav predmetného plotu sa zhoršoval, pričom bolo ustálené znalcom, že v roku 2011 už nebolo možné tento opraviť, z ktorého dôvodu bude nutné starý plot odstrániť a vybudovať nový.

Pokiaľ ide o spornú otázku medzi stranami konania, a to či žalovaní sú povinní nahradit iba škodu zničeného plotu alebo aj náklady na postavenie nového plotu, keďže bolo konštatované, že poškodený plot už nie je možné opraviť a navrátiť tak do pôvodného stavu, súd dospel k záveru, že vzhľadom na zničenie plotu vzniknú žalobcom náklady nielen na odstránenie starého plotu, ale aj na vybudovanie nového plotu. Súd ustálil, že rozhodujúcim obdobím pre určenie výšky škody je rok 2011, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 25C/201/2006, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť strpieť vstup žalobcov na ich pozemok za účelom opravy plotu po nevyhnutnú dobu. Náklady boli vyčíslené znalcom vo výške 5.235,13 eur.

Súd vo veci rozhodol citujúc ust. § 415, § 420 ods. 1, 3, § 438 ods. 1, § 442 ods. 1, 3, § 443 Občianskeho zákonníka. Pri určení celkovej výšky škody súd posudzoval náklady, ktoré by sa vynaložili v roku 2011, nakoľko vtedy došlo k ukončeniu „škodového procesu“ v príčinnej súvislosti s konaním žalovaných. Súd mal znaleckým dokazovaním preukázanú hodnotu plotu v čase jeho poškodenia, t. j. v roku 2005, pričom podľa znaleckého posudku vyhotoveného Ing. Hlinom odhad hodnoty nákladov pre cenovú úroveň 2011, ktoré treba vynaložiť, aby bol postavený plot zhodného konštrukčného riešenia a materiálového zloženia ako plot pôvodný, je 5.235,13 eur.

Súd v súlade s ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka priznal žalobcom i úrok z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 377,32 eur od 15. 11. 2007 (dňom nasledujúcim po dni doručenia žaloby žalovaným) do 07. 05. 2009 a vo výške 9 % ročne zo sumy 5.235,13 eur od 15. 05. 2009, t. j. dňom nasledujúcim po doručení podania, ktorým sa domáhali pripustenia rozšírenia žaloby.

O trovách konania súd rozhodol podľa čl. 4, § 255, § 262 ods. 1, § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a žalobcom, ktorí boli v konaní plne úspešní, priznal nárok na náhradu trov konania s tým, že o výške trov bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Pokiaľ v priebehu konania bolo rozhodnuté o čiastočnom zastavení, súd poukázal na to, že k zastaveniu došlo procesným zavinením žalobcov, avšak ich úkon (čiastočné späťvzatie) bol v dôsledku záverov znaleckého dokazovania, od ktorého závisela aj výška škody. Nakoľko súčasné znenie Civilného sporového poriadku neobsahuje úpravu ohľadom posudzovania pri rozhodovaní v závislosti od znaleckého dokazovania, ako to v istom zmysle upravovala predchádzajúca úprava, súd aplikoval čl. 4 C. s. p., v zmysle ktorého v spojitosti s § 255 C. s. p. priznal náhradu žalobcom v celom rozsahu. Súd mal za to, že takéto rozhodnutie je spravodlivé, keďže výška závisela od znaleckého dokazovania a žalobcovia v priebehu konania upravovali danú výšku práve podľa záverov znaleckého dokazovania.

Nakoľko v priebehu konania vznikli aj trovy štátu v dôsledku vykonávania znaleckého dokazovania, ktorého trovy boli priznané znalcom z rozpočtových prostriedkov, súd priznal štátu náhradu týchto vzniknutých trov voči žalovaným ako neúspešnej strane, a to v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podali žalovaní 1/, 2/ odvolanie, ktorým sa domáhali jeho zmeny spočívajúcej v zamietnutí žaloby v časti uplatnených úrokov z omeškania a v časti istiny nad, podľa nich dôvodnú, sumu 1.995,61 eur.

Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovali za nesprávne z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C. s. p.) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C. s. p.).

Nesúhlasili s výškou škody ustálenou súdom prvej inštancie, v ktorej súvislosti poukázali na § 443 Občianskeho zákonníka a znalecký posudok Ing. Kataríny Brtáňovej, z ktorého mali za preukázané, že k času vzniku škody v roku 2011 bola všeobecná hodnota poškodeného plotu v čase jeho poškodenia - úplného zničenia 285,- eur. Takto zistená všeobecná hodnota oplotenia je podľa žalovaných i stropom pre určenie náhrady škody za zničenú vec, nakoľko v tomto rozsahu došlo k zmenšeniu majetku žalobcov. Nesúhlasili so znaleckými posudkami Ing. Dany Kubačkovej a Ing. Jána Hinu, nakoľko títo nie sú znalcami z odvetvia odhadu hodnoty nehnuteľností, ale z odvetvia odhadu hodnoty stavebných prác, v ktorom odvetví im aj súd zadal znaleckú úlohu. Z týchto posudkov vo vzťahu k zistenej škode znaleckým posudkom Ing. Brtáňovej sú vo vzťahu k uplatnenému nároku a v súlade s prezentovaným právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí upotrebitelné len závery ohľadom nákladov spojených s primárnym nárokom na náhradu škody - jej dôsledkov, teda náklady spojené s odstránením zničenej veci. Tieto náklady podľa znaleckého posudku - dodatku č. 1 Ing. Jána Hlinu boli určené sumou 1.710,61 eur. Len výšku týchto nákladov je možné priznať spolu s náhradou ceny zničenej veci na žalobcami uplatnený nárok, t. j. spolu 1.995,61 eur. Priznaním nároku nad túto sumu súd legitimoval na strane žalobcov bezdôvodné obohatenie vo výške 3.239,52 eur. Podľa žalovaných, ak sa rozhodnú poškodení po tomto nadobudnúť vec novú, je to na ich rozhodnutí a náklady na výstavbu nového oplotenia musia znášať zo svojho.

Nesúhlasili ani s tým, že súd žalobcom, napriek tomu, že na odstránenie škody nevynaložili preukázateľne žiadne náklady, priznal aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, a to dokonca od roku 2006. Mali zato, že za zmätočnosť uplatneného nároku žalobcami do jeho rozsahu nemôžu takýmto spôsobom zodpovedať, a teda z dôvodu potreby ustálenia nároku až súdom je tento nárok absolútne neopodstatnený a čas plnenia bude práve na právoplatnom a vykonateľnom rozhodnutí.

V ďalšom uviedli, že nepopierajú, že žalobcovia majú nárok na náhradu nákladov, avšak nie v rozsahu celkových nákladov na vybudovanie novej veci v budúcnosti (cena materiálov a súvisiacich nákladov), ale v prípade nadnes zničenej veci už len na jej odstránenie, prípadne uvedenie pozemku do pôvodného stavu (ak sa nerozhodnú vybudovať nové oplotenie - vtedy by bolo potrebné ustáliť i hodnotu upotrebitelných vecí zničenej oplotenia, prípadne stav pozemku po odstránení oplotenia), teda len na súvisiace primerané náklady, čo je podstatný rozdiel. Žalobcovia nemôžu za zničenú starú vec zanedbateľnej hodnoty obdržať plnenie vo výške hodnoty obstarania úplne novej veci (materiál), vrátane nákladov na ňu vynaložených (práce a výkony). Len v prípade, ak by bolo vec možné a vhodné opraviť, mohla by byť použitá metóda určenia nákladov na jej opravu odhadom rozpočtom ceny potrebného materiálu a ceny prác a výkonov, avšak i vtedy, pokiaľ by nebola poškodená úplne nová vec, by musela byť z ceny nákladov na opravu veci odpočítaná amortizácia, čiže znehodnotenie hodnoty poškodenej veci vzhľadom na jej vek a technický stav.

Názor súdu spočívajúci v právnom posúdení úpravy a účelu inštitútu náhrady škody v súkromnom práve a ignorovanie právnej zásady vyjadrenej v ust. § 443 Občianskeho zákonníka považujú za nesprávny, nespravodlivý a v rozpore s účelom právnych noriem a rozhodovacou praxou. Je neprípustné, aby náhrada škody spôsobenej z ich strany tak ako k týmto záverom dospel súd predstavovala náhradu na obstaranie úplne novej veci. V tejto súvislosti poukázali na judikatúru slovenských súdov a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Podľa žalovaných bolo preukázané, že škoda žalobcov predstavovala výšku 285,- eur, a to ako hodnota úplne zničenej veci v čase jej poškodenia, pričom sami navrhovali priznať žalobcom popri tomto nároku i nárok na náklady súvisiace s odstránením poškodenej veci.

V odôvodnení žalovaní odkázali i na svoje predchádzajúce odvolanie podané proti rozsudku okresného súdu zo dňa 24. 06. 2016.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnutý rozsudok potvrdiť.

Stotožnili sa so záverom súdu, že konanie žalovaných spôsobujúce im škodu začalo v roku 2005 a dovŕšilo sa v roku 2011, kedy už bol plot ako vec neopraviteľný. Preto súd správne ustálil, že dokonané protiprávne konanie žalovaných v roku 2011 založilo ich nárok na náhradu škody podľa cenovej úrovne roku 2011.

Poukázali na to, že návrh na náhradu škody podali dňa 13. 12. 2006 vo výške 11.367,- Sk, pričom týmto návrhom si uplatnili nárok na náhradu škody zodpovedajúcej nevyhnutným nákladom na opravu oplotenia. Pokiaľ by žalovaní nebránili oprave plotu, bola by škoda iba v tejto výške. Nakoľko im však žalovaní bránili oplotenie opraviť, boli nútení domáhať sa v konaní sp. zn. 25C/201/2006 uloženia povinnosti žalovaným strpieť vstup na pozemok. Bránením vstupu na pozemok žalovanými ku dňu právoplatného skončenia konania sp. zn. 25C/201/2006 bol už plot tak deštruovaný, že jeho oprava nebola dobre možná a účelná. Reparácia plotu si vyžaduje odstránenie jeho zvyškov a vybudovanie nového oplotenia.

Súd prvej inštancie na základe návrhu strán konania nariadil znalecké dokazovanie na určenie výšky ceny a táto bola ustálená znaleckým posudkom súdneho znalca Ing. Jána Hlinu vo výške 5.235,13 eur v cenovej úrovni roka 2011, v ktorom roku už bolo nesporné, že v dôsledku konania žalovaných nebude plot možné opraviť. Keby neboli žalovaní bránili v oprave oplotenia, nebol by sa tento v roku 2010/2011 dostal do neopraviteľného stavu a nebol by musel byť nahradený oplotením novým. V dôsledku konania žalovaných nemohli zabrániť narastaniu výšky škody, ktorá v roku 2010/2011 dovedla technický stav oplotenia do stavu, keď sa stal neopraviteľný, a teda skutočná škoda predstavuje náklady spojené s uvedením do pôvodného stavu, t. j. teda náklady spojené s odstránením zvyškov súčasnej zručaniciny a vybudovaním oplotenia nového, rovnakej kvality a rovnakých parametrov.

Žalobcovia zároveň oznámili, že po vyhlásení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie došlo dňa XX. XX. XXXX k úmrtiu pôvodnej žalobkyne 2/ a navrhli, aby súd pokračoval v konaní s jej právnymi nástupcami.

4. Žalovaní v reakcii na vyjadrenie žalobcov (v tzv. replike) uviedli, že vyjadrenie žalobcov považujú za účelové a v podstate bez významu vo vzťahu k podanému odvolaniu. Žalobcovia sa podľa nich nijakým spôsobom nevenovali ich podrobnej analýze prípadu po skutkovej a právnej stránke, analýze znaleckých posudkov a zodpovedajúcej výške náhrady škody v sume 1.995,61 eur. Priznanie škody nad túto sumu by markantným spôsobom poprelo spravodlivosť, skutkové zistenia, znalecké dokazovanie a zakladalo by bezdôvodné obohatenie. Opätovne poukázali na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 266/2014, v ktorom ústavný súd jasne a zreteľne považoval za porušenie práva na súdnu ochranu prípad, keď súdy vychádzali pri zničení veci z ceny hodnoty, za ktorú bola vec nadobúdaná a nie z ceny - hodnoty veci v čase jej poškodenia, čo je zásadným popretím zákonnej úpravy (§ 443 Občianskeho zákonníka). Náhrada škody uplatnená žalobcami v peniazoch má pokryť len skutočnú škodu v čase poškodenia a prípadné účelné náklady na odstránenie zvyškov zničenej veci, nie náklady hodnoty novoobstaranej novej veci.

5. Žalobcovia vo vyjadrení k replike žalovaných (v tzv. duplike) zotrvali na svojich skutkových a právnych stanoviskách, majúc za to, že žalovaní vo svojom podaní nevzniesli žiadne nové skutkové a právne tvrdenia, s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol vysporiadal.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) na základe oznámenia žalobcov, že po vyhlásení napadnutého rozhodnutia došlo k úmrtiu pôvodnej žalobkyne 2/ X. Q., uznesením č. k. 8Co/97/2018-1202 zo dňa 03. 04. 2019 rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi žalobkyne 2/, a to žalobcami 2a/ a 2b/ ako sú uvedení v úvodnej časti tohto rozsudku a so žalobcami 1/, 3/ zároveň ako s dedičmi žalobkyne 2/.

7. Následne odvolací súd po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a tento podľa § 387 ods. 1 C. s. p. v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil, vyhodnotiac odvolacie námietky žalovaných ako nedôvodné.

8. Žalobcovia sa v preskúmvanej veci domáhali voči žalovaným 1/, 2/ náhrady škody súvisiacej s poškodením plotu žalobcov žalovanými, ku ktorému došlo v roku 2005, ktoré poškodenie bolo v dôsledku správania sa žalovaných, ktorí žalobcom znemožnili opravu plotu, zavŕšené zničením plotu, ktorý stav bol ustálený v roku 2011, kedy bolo žalovaným na základe rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 6Co/266/2011 zo dňa 09. 11. 2011 právoplatným dňa 19. 12. 2011 uložená povinnosť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere umožniť žalobcom vstup na pozemok KNC parcelu č. 745/2, vedený na

LV č. XXX pre kat. úz. H., na účel opravy plotu postaveného medzi pozemkami KNC parcela č. 745/2, zapísaná na LV č. XXX a KNC parcela č. 741/1 zapísaná na LV č. XXX pre kat. úz. H..

9. Pokiaľ ide o posúdenie právneho základu, o tomto bolo rozhodnuté medzitýmnym rozsudkom č. k. 18C/13/2008-415 zo dňa 12. 05. 2011, ktorým súd rozhodol, že základ nároku žalobcov na náhradu škody voči žalovaným 1/, 2/ ako zodpovedných spoločne a nerozdielne za poškodenie plotu žalobcov je daný. Medzitýmny rozsudok v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 6Co/273/2011-450 zo dňa 22. 02. 2012 nadobudol právoplatnosť dňa 28. 02. 2012. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd bol týmto rozhodnutím viazaný.

10. Súd prvej inštancie následne o výške škody rozhodol rozsudkom č. k. 18C/13/2008-826 zo dňa 24. 06. 2016, ktorým konanie v časti o zaplatenie sumy 154,86 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 01. 05. 2009 do zaplatenia zastavil, žalovaným 1/ 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/ až 4/ sumu 3.351,11 eur s úrokmi z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 377,32 eur od 15. 11. 2007 do 07. 05. 2009 a vo výške 9 % ročne zo sumy 3.351,11 eur od 15. 05. 2009 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobný návrh vo zvyšnej časti zamietol. Na základe odvolania žalobcov i žalovaných Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8Co/338/2016-888 zo dňa 27. 02. 2017 rozsudok okresného súdu, okrem výroku I. o čiastočnom zastavení konania, zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie za účelom ujasnenia si časových okolností rozhodujúcich pre určenie rozsahu škody a jej výšky a odstránenia rozporov medzi znaleckými posudkami Ing. Kubačkovej a Ing. Hlinu pre prípad, ak súd dôjde k záveru, že pri určení výšky škody je potrebné vychádzať z cenovej úrovne roku 2005.

11. Súd prvej inštancie v zmysle intencií odvolacieho súdu doplnil dokazovanie a rozhodol rozsudkom, ktorý je premetom preskúmania v tomto odvolacom konaní.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie po zopakovaní a doplnení dokazovania po vrátení veci odvolacím súdom na podklade vykonaných dôkazov zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a prejednávanú vec postupujúc v zmysle intencií odvolacieho súdu aj správne právne posúdil. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku v podstatných bodoch zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku zaoberal so všetkými otázkami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné a z jeho odôvodnenia sú zrejmé i úvahy, ktoré súd viedli k rozhodnutiu o uplatnenom nároku žalobcov. Odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

13. V nadväznosti na odvolacie námietky žalovaných vo vzťahu k rozsahu náhrady škody odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie pri určení výšky škody správne vychádzal zo záverov odvolacieho súdu vyjadrených v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí. Odvolací súd tu konštatoval, že za škodu sa v právnej teórii i praxi považuje ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného (spočívajúca v zmenšení jeho majetkového stavu) a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Skutočnou škodou v zmysle ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka i podľa judikačnej praxe súdov (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo/89/2008, rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo 3206/2007, stanovisko bývalého Najvyššieho súdu ČSSR Cpj. 87/70 publikované pod č. 55 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1971) treba rozumieť takú ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodovou udalosťou, a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je potrebné vynaložiť na uvedenie veci do predošlého stavu alebo aj náklady, ktoré boli navyše vynaložené v porovnaní so stavom, ktorý tu bol bez škodnej udalosti. Z uvedeného možno vyvodit', že skutočnou škodou nie je len už existujúce zníženie majetkového stavu poškodeného (t. j. hodnota zničeného plotu), ale i také hodnoty, ktoré bude potrebné vynaložiť i v budúcnosti na uvedenie poškodenej veci do pôvodného stavu, t. j. i stavebné práce súvisiace nielen s odstránením zničeného oplotenia, ale i s obnovou oplotenia. Vychádzajúc zo zásady úplnej reparácie, má sa poškodenému vykompenzovať majetková strata do tej miery, aby sa eliminovali všetky negatívne dôsledky spôsobené vznikom škody. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje i na rozhodnutie R 5/1978, z ktorého vyplýva, že skutočnou škodou môže byť aj hodnota nákladov na obstaranie zničenej veci, napr. vyhotovením takej istej novej veci. Vychádzajúc z uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie pri ustálení roku 2011 ako obdobia rozhodujúceho pre určenie výšky škody, v ktorom smere

žalovaní závery súdu prvej inštancie nenamietali, správne vychádzal zo znaleckého posudku znalca Ing. Hlinu ohľadne prác spojených nielen s odstránením zničeného oplotenía, ale aj prác, ktoré bude treba vynaložiť v súvislosti s výstavbou nového oplotenía, ktoré má nahradiť oplotenie zničené.

14. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku žalovaných vo vzťahu k nároku na úroky z omeškania. Povinnosť žalovaných ako škodcov nahradiť spôsobenú škodu nezakladá rozhodnutie súdu, táto je daná § 420 Občianskeho zákonníka s tým, že poškodený je povinný si túto uplatniť u škodcu, čo žalobcovia ako poškodení i urobili (najneskôr dorúčením žaloby žalovaným súdom). Pokiaľ žalovaní nesúhlasili s priznaním úrokov z omeškania s odôvodnením, že žalobcovia na odstránenie škody nevynaložili žiadne náklady, výška náhrady za poškodenú vec nie je závislá na tom, či si poškodený nechal vec opraviť, či si ju opravil sám, alebo či ostala neopravená. Nie je teda podstatné či poškodený vec skutočne opravil alebo nie, lebo výšku škody nemožno robiť závislou od toho, ako poškodený s vecou naloží, pretože táto okolnosť je náhodná bez súvislosti s príčinou vzniku škody (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/89/2008). Pokiaľ teda škodca spôsobí škodu a poškodený si ju voči nemu riadne uplatní a škodca si svoju povinnosť škodu nahradiť v lehote určenej poškodeným nesplní, dostane sa s plnením do omeškania. Vznik omeškania teda v danom prípade nie je závislý od rozhodnutia súdu o výške škody. Pokiaľ ide o začiatok omeškania, v konaní bolo nesporne preukázané, že k poškodeniu plota žalobcov žalovanými došlo už v roku 2005, pričom žalobcovia si nárok na náhradu škody voči žalovaným na súde uplatnili podaním žaloby dňa 22. 12. 2006. Samotná skutočnosť, že v priebehu konania v dôsledku správania sa žalovaných došlo k poškodeniu oplotenía, ktoré už nie je možné napraviť, nemá vplyv na povinnosť žalovaných uhradiť úroky z omeškania v spojení s poškodením plota za obdobie, v ktorom ešte mohlo dôjsť k jeho oprave (uvedené nebolo v konaní žalovanými rozporované), keďže k vzniku škody nesporne došlo.

15. S poukazom na vyššie uvedené zistenia a právne úvahy odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, vrátane výroku o trovách konania, vo vzťahu ku ktorému žalobcovia neprodukovali žiadne odvolacie námietky, podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

16. V poradí prvom výroku čo do zaplatenia istiny 1.995,61 eur ponechal odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý, vzhľadom na absenciu odvolania žalovaných v tejto časti. I keď žalovaní v odvolaní uviedli, že podávajú odvolanie proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku okresného súdu, odvolací súd vychádzajúc z ust. § 124 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), v zmysle ktorého sa každé podanie posudzuje podľa jeho obsahu, posúdil odvolanie žalovaných len ako odvolanie čo do priznaného príslušenstva a istiny prevyšujúcej sumu 1.995,61 eur. V ust. § 124 ods. 1 C. s. p. ide o dôležité interpretačné pravidlo, ktorého zmyslom je posúdiť podanie tak, aby jeho výklad zodpovedal skutočnej vôli konajúcej osoby v čase urobenia tohto úkonu. Pri posudzovaní procesného úkonu strany konania podľa jeho obsahu nemôže súd určitému úkonu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu úkonu, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v úkone použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu úkonu strany konania (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 128/2010). Nakoľko žalovaný sa v odvolaní domáhalí zamietnutia žaloby žalobcov v zásadnej časti „podľa ich názoru nad dôvodnú sumu 1.995,61 eur“, pričom i z ďalšieho obsahu odvolania vyplýva, že žalovaní nenamietajú povinnosť zaplatiť žalobcom sumu 1.995,61 eur, odvolací súd z uvedeného vyvodil, že odvolanie žalovaných čo do prvého výroku smeruje len čo do sumy prevyšujúcej istinu 1.995,61 eur (t. j. čo do sumy 3.293,52 eur) a čo do priznaného príslušenstva. Vzhľadom na absenciu odvolania žalovaných v tejto časti preto súd ponechal napadnutý rozsudok okresného súdu v tejto časti nedotknutý.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou odvolacieho konania boli žalobcovia 1/ až 4/, a to v celom rozsahu, preto im súd priznal voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)